

ISO 31000 verdient steun

Wanneer mensen een verschillende taal spreken, leidt dat al snel tot misverstanden en conflicten. Ook in risicomanagement hebben we vaak last van Babylonische spraakverwarringen. Al spreken we dezelfde taal in de letterlijke zin van het woord, we praten voortdurend langs elkaar heen. Zo begrijpt bijvoorbeeld menig KAM-manager niet goed waar het over gaat wanneer een controller zijn aanpak voor de interne beheersing van externe financiële verslaggevingrisico's presenteert. Andersom heeft de gemiddelde controller moeite zich een goed beeld te vormen wanneer een KAM-manager praat over risico-inventarisatie en –evaluatie.

Drs. Cees A. Visser CIA, Partner Risk Advisory Services van Ernst & Young Accountants LLP

Net zoals de bouwers van de gedenkwaardige toren in Babylon opgesloten zaten in hun eigen taal, zo zitten wij opgesloten in vakgroepen met ieder onze eigen invalshoek, terminologie en methodologie. Zelfs in relatief kleine organisaties zijn er al snel meer dan tien functies of afdelingen te identificeren die zich ieder bezighouden met een deel van het totale risicopallet. Risico's op gebieden als technologie, milieu, arbeidsomstandigheden, inkoop, kwaliteit, fraude, financiële verslaggeving, compliance, strategie, financiële markten en automatisering zitten ieder in hun eigen hokje en komen daar maar zelden uit. Dit terwijl de risico's zelf zich niets aan afdelingsgrenzen gelegen laten. Hierdoor ontstaan er stevast overlappingsen, inconsistenties en lacunes in het risicomanagement van organisaties.

Natuurlijk is het logisch dat ieder specifiek risicogebied zijn eigen jargon kent, maar we moeten dat jargon ook kunnen vertalen naar een taal die iedereen gebruikt. Limburgers, Tukkers, Zeeuwen en Hagenaars kunnen elkaars dialecten wellicht niet begrijpen, maar kunnen wel goed communiceren in het Nederlands. Nu hebben we een unieke kans om zo'n gemeenschappelijke taal te ontwikkelen. De nieuwe algemene richtlijn voor risicomanagement, ISO 31000, is het Algemeen Beschaafd

Nederlands van risicomanagement. In combinatie met ISO Guide 73 definieert de richtlijn een eenduidig begrippen- en referentiekader dat relevant is voor alle soorten risico's en risicomanagement. Het is voor sommigen misschien verleidelijk om vanuit het eigen risicohokje meteen op zoek te gaan naar dat ene woord of die ene passage in ISO 31000 die hun type risico of risicomanagement niet 100% dekt. Om vervolgens triomfantelijk te melden dat ISO 31000 weliswaar goed bedoeld is, maar 'voor ons niet kan werken'. Met zo'n houding blijft iedereen in het eigen hokje zitten en negeren we hoe inefficiënt gefragmenteerd risicomanagement thans is. We vergeten voor het gemak hoe belangrijk het is dat we in risicomanagement in één taal met elkaar en met de buitenwereld leren communiceren.

Het zou spijtig zijn als we zo behoudend en defensief met ISO 31000 om zouden gaan. De nieuwe richtlijn verdient juist onze constructieve steun. We moeten over onze eigen schaduwen heenstappen vanuit het besef dat we een gemeenschappelijk referentiekader moeten hanteren. Daarbij moeten we accepteren dat zo'n wereldtaal voor risicomanagement niet 100% kan samenvallen met onze eigen taal, met ons eigen dialect. Ook al hebben buitenlandse talen niet een woord dat exact uitdrukt wat Nederlanders bedoelen met 'gezellig', dat betekent toch niet dat het nutteloos is om buitenlandse talen te leren?

In regio's als het Caribische gebied slaagden in voorbije eeuwen groepen mensen uit alle hoeken van de aarde erin om over formidabele linguïstieke, sociale en culturele barrières heen gemeenschappelijke talen te ontwikkelen om met elkaar te communiceren. Laat hun succes in het overwinnen van de Babylonische spraakverwarring een voorbeeld zijn voor ons.

Cees Visser is Partner Risk Advisory Services van Ernst & Young Accountants LLP. Hij is specialist op het gebied van corporate governance, risicomanagement en interne audit. Hij is eerder werkzaam geweest voor Granaria Holdings, SGS en adviesbureau Krekel Van der Woerd Wouterse.

Drs. Cees A. Visser CIA, Partner Risk Advisory Services van Ernst & Young Accountants LLP